

Négymillió forint
— négy újításból

Önmagáról nem igen beszél. Azt mondják róla, zárkózott természetű ember Farkas János, a paprikafeldolgozó vállalat vezetője. Való igaz, azonnal »begombolkozik«, ha munkájáról érdeklődünk. De azért nem marad hét lakat alatt őrzött titok újításainak eredménye, mert ha ő nem is beszél róla, annál többet beszélnek mások. Van is miről. Pénzben kifejezve a »miről« 4 millió 250 ezer forint. Pon-

tosabban ennyi az előkalkulált értéke újítási javaslatának. Egy év alatt ennyit hoznak azok a gépek a vállalat konyhájára, amelyek készítésében nemcsak értelmi szerzőként, hanem gyakorlati megvalósítóként is részt vett.

Négymillió forint — négy újításból. Ezek: a paprikahasító-gép, szeletelőgép késeinek menet közbeni élesítése, a kondicionáló berendezés, s a vetőmagfejtés gépezése. Közülük az első találmánynak minősül, amit már a Találmányi Hivatal szabadalmazott is. Az újításban voltak ugyan társai Farkas Jánosnak, de ez nem csökkenti munkája értékét. Ezért is kapta meg a Kiváló újító jelvény aranyfokozatát. S ezért is beszéltek szívesen és elismeréssel 1962-ben újítási tevékenységéről, munkája eredményéről nemcsak a paprikafeldolgozó vállalatnál, hanem a minisztériumban és más üzemekben is.

A sokszoros feltaláló

Ávatatlan ember nem ismerne ki magát a szegedi József Attila Tudományegyetem Alkalmazott Kémiai Intézetében, ahol dr. Mészáros Lajos adjunktus él birodalmában, a különféle fortélyos műszerek és technikai berendezések laboratóriumában. A sokszoros feltaláló, dr. Mészáros Lajos keveset mond magáról. Pedig ő a komplett katalitikus laboratórium megszerkesztője.

Világszerte ismert ember, akinek találmányához idén a moszkvai magyar kiállításán Hruscsov elvtárs is gratulált.

— Automatika, kémia, műszaki ismeret, ez a három »kellék« szükséges az én munkámhoz — állapítja meg dr. Mészáros Lajos.

Persze — szerénységből — kihagyta felsorolásából az alkotó munkát, az öröklé nyugalom fantáziát, s azt is, hogy találmányai a legkövetlenebbül teremtenek kapcsolatot az ipar és az egyetem között. Hogy ez mennyire így van, azt bizonyíthatja Schöbel György, a Laboratóriumi Felszerelések Gyárában mérnöke is. A mérnök másfél éve együtt dolgozik dr. Mészárossal, hogy a különböző konstrukciók kivitelezési formái, kívánalmi harmonikusan találkozzanak a kémiai és oktatási követelményekkel.

Min munkálkodik most dr. Mészáros Lajos? Kidolgozza azt a húszerkezetet, amely végző kémiai-technikai berendezést, amely nemcsak a hazai kutatók munkáját segíti, hanem a komplett egyetemi oktatást és a modern kutatási formákat is előbbre viszi.

Rangja van az üzemben

Papdi Lászlóné, a Szegedi Ruhagyár munkásnőjének neve sem kerül méltatlanul ide. Hogy mit csinált? Talán milliós népgazdasági

hasznót szerzett munkájával? Vagy feltalált valamilyen különleges varrógépet? Nem, nem! Csupán egész éven át dolgozott, úgy, ahogy a munkások és munkásnők ezrei tették Szegeden, s mégis úgy, hogy példaként is állhat. Nem tett semmi különösét, de Papdi Lászlóné nélkül nem érne fabatkát az élet, s hiába lenne minden szép gondolat, minden jóakarát.

A ruhagyár 1-es munkatermében Papdi Lászlóné rangja van. A munkában mindig élen jár, a selejt nála ismeretlen fogalom. Ha ideje engedi, másoknak is segít, magatartása, munkaszeretete kiválik a többi közül. Mióta a ruhagyárban meghonosodott az a hasznos szokás, hogy összegyűjtik az egyes üzemrészek legjobb dolgozóit, egy hónap kivétellel Papdiné neve mindig köztük volt.

Aranyjelvényes békeharcos

A Hazafias Népfront Szeged városi bizottságán minden pénteken este baráti beszélgetésre jönnek össze az emberek. Sok minden szóba kerül itt. Beszélnek a nemzetközi eseményekről és minden alkalommal a békekről. A téma elindítója Lacsán Mihályné, cipőgyári

munkásnő, országgyűlési képviselő.

Most is együtt ül a kis társaság, s nem kevesebbről, mint arról folyik a vita, mi a magyarországi békeharcos feladata. És ő, a cipőgyári munkásnő így fogalmazza meg: — Ki kell nyitnunk min-

Akikről 1962-ben beszéltek

Mögöttünk az 1962-es év, amelynek hétköznapjaiban újból előrelépett az élet. Gyárakban, földeken, kutatószobákban ezrek és milliók keze, agya alkotott. Voltak, nem is kevesen, akik többet tettek mint az átlag. S most, amikor bemutatunk néhányat e kiemelkedők közül, tulajdonképpen nemcsak róluk van szó. Mert rajtuk kívül és mégis velük együtt Szeged, vagy ha úgy tejszik, az egész ország népe, ki-ki erejéhez, tudásához képest megtette, amit kellett.

A munkában, az élet ezernyi megnyilvánulásában emberi jellemek, produktumok villannak szüntelen. Körültünk ezekből a villanásokból »fogtunk fel« egy csoportot. Új esztendő küszöbén az óévbe tekintettünk. Szeged lakói között jártunk.

den ember szemét és szívét, s a béke oltalmazásának cselekvő gondolatát kell a szívekbe mélyebben elültetnünk.

Ez a hitvallása. Megszámlálhatatlan azoknak a gyűléseknek, beszélgetéseknek száma, melyeket a békéről tartott. És most ezért decemberben az Országos Béketa-nács aranykoszorús jelvényének tulajdonosa lett. Kitüntetéséről, az aranykoszorús békejelvényről szerényen így beszélt:

— A kitüntetés a szegedi békeharcos munkájának, szegedi békeharcosnak elismerését is jelenti.

Tízezer csibe gazdasszonya

Tízezer csibe gazdájának mondhatja magát 1962 júliusa óta Savanya Józsefné, a szegedi Új Élet Termelőszövetkezet baromfigondozója. Azóta, hogy a munka megkezdődött a »csibenevelő üzemben«, a 20 ezer férőhelyes, korszerű csibeházban.

— Neveltem én már tudja, azelőtt is csirkéket — beszél a munkájáról — akkor is, amikor még csak a magunk

udvarán voltam gazdasszony, de ez a mostani mégis teljesen új, szokatlan dolog volt a számomra. Tízezer apró, pelyhes kis jászágóra vigyázni egyszerre, olyan nagy felelősség és feladat, aminek elvégzéséhez több szakértelemre, nagyobb tudásra van szükség. Tanulni kell. Meg kell ismerni az üzemcsesített baromfi-életről módszereit, és elméleti tudnivalóit.

Savanyáné nemcsak beszél a nagyobb tudás, szakértelem fontosságáról. Tavasszal három társával együtt, elvégezte Szentesen a szakmunkás-tanfolyamot. Az ott szerzett tudás, szakismeret segítette abban, hogy megállja a helyét itt, ebben a valóban gyárnak is beillő »csibepalotában«. A kombinát az elmúlt fél év alatt 30 ezer csirkét adott át a Baromfi-feldolgozó Vállalatnak, s jelenleg 20 ezer nevelődik itt.

Újévkor sok helyen párolog az asztalon az aranyárga tyúklevés. S amikor jó ízeit dicsérik, a dicséret a háziasszony ügyes kezén kívül, szólni egy keveset a város-környéki termelőszövetkezeteknek is, amelyek jövőre még többet tesznek azért, hogy ellássák a várost zöldeggel, tejfel és hússal.

Első a legjobbak között

Balla Lászlót, a Deszki Gépállomás fiatal traktorosát jól ismerik a tiszántúli szövetkezeti gazdaságokban. Két éve van a gépállomáson, azelőtt a szőregi Aranykalász Tsz traktorosa volt. Igyekezettel, kiemelkedő munkateljesítményével két év alatt a gépállomás legjobb munkásai közé emelkedett. S nála különösen nincs baj a munka minőségével. Ahol ők dolgoznak ketten a váltótársával és testvérel, Balla Józseffel, ott nem kifogásolják a szántás mélységét a termelőszövetkezeti gazdák.

Ebben az évben a legjobb eredményt ő érte el a gépállomás traktorosai közül. Éves tervét 130 százalékra teljesítette. Az előírt 1630 normálhold helyett több mint 2 ezer normálholdat munkált meg Bjalorusz-traktorával.

A brigádról, amelyben dolgozik, szintén sok szó esett 1962-ben. S most a napokban, a szakszervezeti

gyűlésen is, ahol átadták a brigád vezetőjének, Juhász Ferencnek a megérdemelt vándorszászlót, a brigád tagjainak pedig a »Szocialista brigád« jelvényeket. A kitüntető címet tavaly nyerték el először, s az idén már a cím megtartásáért dolgoztak megfeszített erővel. Becsületbeli ügye volt ez a brigád minden tagjának. Sikert. A brigád 110 százalékra teljesítette éves tervét.

Ebben a brigádban legjobbnak, első embernek lenni különösen szép dolog.

Életet mentett a lángokból

A havas Puskás utcában a többi gyerekekkel együtt vidáman ródlizott F. Szilveszter. Mit törtődtek ők a járókelőkkel. S egyszer csak feltűnt az utcában egy törékeny asszonyka. Szilveszter megállt parancsolt, s nagy tisztelettel üdvözölte az asszonyt. Hogyne, hiszen még él, sohasem felejtje el 1962. május 29-ét. Hogy is történt?

Miklós Károlyné, a mindennapi megszokott úton a Puskás utcán igyekezett lányával, a 17 éves Erzsébettel munkahelyére. Az anya a konzervgyárba, a lány pedig a ruhagyárba.

Egyszerre csak éles kiáltás hallatszott:

— Segítségek!

Az utcaj vaskapun át jutottak a Puskás utca 29. számú házba. A rácsos ablakot görcsösen gyermekkezek szorították. A bátor asszony az ajtóhoz rohant, feltépte s

ekkor hatalmas lángcsóva csapott ki.

— Tűz!

Egy pillanat múlva az asszony a lángnyelvek között a konyhában termett, s az udvarra rántotta a félelemgörcsösen gyermekkezek szorították. A bátor asszony az ajtóhoz rohant, feltépte s menekült a fiú.

Szegedi kalendárium

Furcsa, de így van: holnap már minden tavaly volt, ami idén történt. Kezünk még sokszor ír 1962-t, s utólag kell hármast kanyarítani belőle. De mi tagadás, nemcsak megszoktuk, meg is szeretjük az óvet, mely nem is olyan régen, éppen tizenkét hónapja még olyan vadonatúj volt.

S mi minden történt azóta!

JANUÁR

1962. január elsején megyeszékhely lett Szeged, s a város új nevezettségévé a megyei tanácsháza, az »ENSZ-palota«. Néhány nap múlva vált szóbeszéddé a tápéi révészek hőstette, akik a zajló Tiszából kifogták Nagyret közsgé elszabadult vaskompját. Másféle hír kelt szárnyra 11-én: a kendergyár szárazfónójának dolgozói elhatározták, hogy az egész szakmáyn megszerzi a szocialista címet. Újabb forma, újabb lépés előre! Két kilométer vastagságú ködréteg ült a házakra 18-án, Londont varázsolván az alföldi metropoliszból. Hó végén pedig nagy megtiszteltetés érte a Nemzeti Színház fiatal művésznőjét, Pap Évát, a Megöltek egy lányt című filmben nyújtott alakításáért megkapta a filmkritikusok díját.

FEBRUÁR

Két ipari esemény érdemel először is említést: felszerelték a blokkgyártó üzem második szabadtéri daruját, s ezáltal ütemesebbé válhatott az Ogycsaba-lakótelep építkezésének anyagellátása. A másik: felépítették a konzervgyár ötszáz vagon árut befogadó raktárát.

El ne felejtjük, február 5-én volt a világ vége! Sírás és fogak csikorgatása! Aki túlélte, magára vessen!

MÁRCIUS

Jaquard és nyüstös szövőszéket szereltek fel a jutyágyban, a szák mellett szőnyeggyártásra is berendezkedtek. Megkezdődött a tanács és az OTP jóvoltából a vidék első társasház-építése is Újszegeden. Március idusán szegedi nevet olvashattunk az új Kossuth-díjasok között: dr. Julesz Miklós professzorét, az I. belklinikai igazgatóját.

Alig került nyilvánosságra, hogy év vége felé összeül a párt kongresszusa, a textilművek dolgozói máris felhívással fordultak munkatársaikhoz: szocialista versennyel készüljenek fel a nagy eseményre.

APRILIS

Sokan csalódtak: a kis karmester megnőtt. De azért Roberto Benzi hangversenye sikert aratott. Egyébként hetekig a Tisza tartotta lábban a város lakosságát, domború háta egyre nőtt. De nem törte át a gátat — legalábbis Szegeden —, csupán a rakpartot öntötte el. Lehet, nem is akart semmi rosszat, csak ezt a csendes hónapot igyekezett emlékeztetni tenni.

MÁJUS

Ki-ki maga tudja, milyen volt szívében a május. A város szívében virágoztak a fák, s a Széchenyi tér egyik platóján különös vendég ütött tanyát. Egy erdei bagoly. Emlékszenek a huhogásra?

Mi volt még? A budapesti ipari vásáron több szegedi üzem terméke aratott sikert, itthon pedig elkezdődött a műszaki gumigyár építése. Egyelőre még nem valami káprázatos ütemben, de szerencsére később meggyorsult. Közben párt- és tanácsi küldöttség járt itt Ogycsabából, a szovjet testvérvárosból, és sok szegedi őrizi azóta is a találkozás kedves hangulatát.

JÚNIUS

Először sokan azt hitték, hogy olajat keresnek Újszegeden, de csakhamar kiderült, hogy a hatalmas fúrótorony forró vizet kutat a liget szélén. A Lenin körúton kicserélték a villamospóznákat, s az újak egyúttal a fénycsővilágítást is szolgálják. Ritka szép együttműködés — dicséret érte a villamosvasút és a DÁV illetékesekét. 17-én volt az első kánikulás nap: tízezen lubickoltak a strandokon.

JÚLIUS

Nehéz lenne felsorolni, hogy hol, mikor, mit aszfaltoltak 1962-ben. Július első napjaiban például éppen a Széchenyi téren búgtak éjszakánként a keverőgépek. Néhány nap múlva hatvan szegedi turista indult útnak a Szovjetunióba, Ogycsába. Még mostanában is mesélnek élményeiről. 21-én benépesült a Beloiannisz tér, hiszen Szeged híres vá-